

Bendrasis Teismas paliko galioti Komisijos sprendimą, patvirtinantį 36 660 000 EUR sanavimo pagalbą, kurią Rumunija suteikė oro transporto bendrovei TAROM

Ši pagalba yra suderinama su vidaus rinka, nes ja siekiama išvengti socialinių sunkumų, kurių galėtų kilti susisiekimui su Rumunijos regionais nutraukus TAROM paslaugų teikimą

2020 m. vasario 19 d. Rumunija pranešė Europos Komisijai apie Rumunijos oro transporto bendrovės TAROM, daugiausia vykdančios keleivių, krovinių ir pašto vežimą oro transportu, sanavimo pagalbos planą. Priemonę, apie kurią pranešta, sudarė maždaug 36 660 000 EUR paskola TAROM likvidumo poreikiams finansuoti, grąžintina pasibaigus šešių mėnesių laikotarpiui su galimybe iš dalies grąžinti anksčiau laiko.

Nepradėjusi SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytos oficialios tyrimo procedūros, 2020 m. vasario 24 d. sprendimu¹ Komisija priemonę, apie kurią pranešta, kvalifikavo kaip valstybės pagalbą, suderinamą su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir Gaires dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti².

Oro transporto bendrovė *Wizz Air Hungary Zrt.* (toliau – ieškovė) pareiškė ieškinį dėl šio sprendimo panaikinimo; Bendrasis Teismas (dešimtoji išplėstinė kolegija) **jį atmetė**. Savo sprendime teismas pateikė paaiškinimų dėl sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos suderinamumo su vidaus rinka nagrinėjimo atsižvelgiant į gairėse numatytą sąlygą, kad tokia pagalba turi būti padedama siekti bendros svarbos tikslo. Be to, Bendrasis Teismas atliko precedento neturinčią gairėse numatytos pagalbos sunkumų patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti teikimo „pirmą ir paskutinį kartą“ sąlygos analizę.

Bendrojo Teismo vertinimas

Pirma, Bendrasis Teismas atmetė pagrindus dėl panaikinimo, grindžiamus Komisijos teisės klaida, padaryta nusprendus nepradėti oficialios tyrimo procedūros, nepaisant abejonių, kurių jai turėjo kilti atliekant preliminarų pagalbos, apie kurią pranešta, suderinamumo su vidaus rinka vertinimą.

Šiuo klausimu ieškovė, be kita ko, tvirtino, jog išvada, kad pagalba, apie kurią pranešta, suderinama su vidaus rinka, prieštarauja dviem gairėse numatytoms sąlygoms, kad sanavimo pagalba sunkumų patiriančiai įmonei galėtų būti laikoma suderinama su vidaus rinka, t. y., pirma, sąlygai, susijusiai su pagalbos priemonės prisidėjimu prie bendros svarbos tikslo, ir, antra, sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos teikimo „pirmą ir paskutinį kartą“ sąlygai. Ieškovės teigimu, tai, kad nesilaikyta šių sąlygų, parodo abejones, dėl kurių Komisija turėjo pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

Visų pirma Bendrasis Teismas priminė, kad kai dėl pagalbos, apie kurią pranešta, suderinamumo su vidaus rinka kyla abejonių, Komisija privalo pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

¹ 2020 m. vasario 24 d. Komisijos sprendimas C(2020) 1160 *final* dėl valstybės pagalbos SA.56244 (2020/N) – Rumunija – TAROM sanavimo pagalba (OL C 310, 2020, p. 3).

² Gairės dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti (OL C 249, 2014, p. 1; toliau – gairės).

Be to, dėl sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbai taikomos pirmosios sąlygos, kurios pažeidimu buvo remiamasi, t. y. sąlygos, susijusios su bendros svarbos tikslo siekimu, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad iš gairių 43 punkto matyti, jog tam, kad valstybės pagalba, apie kurią pranešta, būtų pripažinta suderinama su vidaus rinka remiantis gairėmis, ja turi būti siekiama bendros svarbos tikslo, nes ja siekiama išvengti socialinių sunkumų arba panaikinti rinkos nepakankamumą. Tai patvirtina gairių 44 punktas, kuriame nurodyta, jog valstybės narės turi įrodyti, kad pasitraukus pagalbos gavėjui veikiausiai kiltų didelių socialinių sunkumų arba atsirastų didelis rinkos nepakankamumas, be kita ko, įrodyti, jog yra rizika, kad bus sutrikdytas svarbios paslaugos, kurią sunku pakeisti, teikimas, jeigu konkurentams būtų sunku perimti iš pagalbos gavėjo tos paslaugos teikimą.

Bendrojo Teismo teigimu, iš minėtų gairių punktų matyti, jog jei atitinkama valstybė narė turi įrodyti, kad pagalba siekiama išvengti socialinių sunkumų arba panaikinti rinkos nepakankamumą, **ji neprivalo įrodyti, kad, nesant pagalbos priemonės, neišvengiamai kiltų tam tikrų neigiamų padarinių, o tik tai, kad jų gali kilti.**

Dėl klausimo, ar Komisijai turėjo kilti abejonių dėl rizikos, kad, nesant pagalbos priemonės, apie kurią pranešta, būtų kilę socialinių sunkumų ar rinkos nepakankamumas, buvimo arba dėl to, ar šia priemone siekiama išvengti jų atsiradimo ar juos pašalinti, Bendrasis Teismas konstatavo, kad, atsižvelgdama į prastą Rumunijos kelių ir geležinkelių infrastruktūros būklę, Komisija turėjo teisę nuspręsti, kad **susisiekimas su regionais vidaus oro maršrutais ir tarptautinis Rumunijos susisiekimas, kurį užtikrina TAROM, yra svarbi paslauga, kurią nutraukus galėtų kilti socialinių sunkumų** arba atsirasti rinkos nepakankamumas, kaip tai suprantama pagal gairių 44 punkto b papunktį.

Be to, šiuo klausimu Bendrasis Teismas pažymėjo, kad nors atliekant valstybės pagalbos egzistavimo ir teisėtumo tyrimą Komisijai gali reikėti, atsižvelgiant į aplinkybes, atlikti ne tik jai pateiktų duomenų apie faktines ir teises aplinkybes tyrimą, remiantis tuo negalima daryti išvados, kad ji privalo savo iniciatyva ir, nesant jokių požymių šiuo aspektu, ieškoti bet kokios informacijos, galinčios tyrėti ryšį su jos nagrinėjama byla, net jeigu tokią informaciją galima rasti viešojoje erdvėje.

Atsižvelgdamas į tai, Bendrasis Teismas, išnagrinėjęs įvairius ieškovės pateiktus argumentus, padarė išvadą, kad jais negali būti paneigta Komisijos analizė, patvirtinanti TAROM svarbą susisiekimui su Rumunijos regionais ir itin didelį poveikį, kurį šiems regionams darytų TAROM žlugimas. Darytina išvada, jog **Komisija neabejodama, remdamasi vien šiuo pagrindu, galėjo konstatuoti, kad pagalba, apie kurią pranešta, atitinka reikalavimus**, numatytus gairių 43 ir 44 punktuose.

Galiausiai dėl sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbai taikomos antrosios sąlygos, kurios pažeidimu rėmėsi ieškovė, t. y. sąlygos „pirmą ir paskutinį kartą“, Bendrasis Teismas priminė, kad pagal gairių 70 punktą tokia pagalba turėtų būti teikiama sunkumų patiriančioms įmonėms tik vienai restruktūrizavimo operacijai atlikti. Šiomis aplinkybėmis gairių 71 punkte, be kita ko, numatyta, kad jei įmonė jau yra gavusi sanavimo ar restruktūrizavimo pagalbą, Komisija leis vėl teikti pagalbą, tik jeigu praėjo ne mažiau kaip dešimt metų nuo 1) ankstesnės pagalbos suteikimo, 2) ankstesnio restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos arba 3) ankstesnio restruktūrizavimo plano įgyvendinimo sustabdymo.

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pažymėjo, kad nors TAROM iki 2019 m. pasinaudojo restruktūrizavimo pagalba, įgyvendinta suteikiant paskolą ir kelias garantijas, susijusias su kitomis jos paskolomis, ši pagalba buvo suteikta 1997–2003 m. ir visos paskolų garantijos buvo panaudotos iš karto po jų suteikimo. Todėl, kadangi faktinis išteklių pervedimas nėra lemiamas nustatant pagalbos suteikimo datą, buvo nustatytas gairių 71 punkte numatytas pirmasis atvejis, t. y. trumpesnio nei dešimties metų nuo ankstesnės restruktūrizavimo pagalbos suteikimo dienos termino pasibaigimas.

Dėl gairių 71 punkte numatytų antrojo ir trečiojo atvejų, t. y. trumpesnio nei dešimties metų laikotarpio nuo ankstesnio restruktūrizavimo laikotarpio pabaigos arba nuo ankstesnio

restruktūrizavimo plano įgyvendinimo sustabdymo pasibaigimo, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad **sąvoka „restruktūrizavimo laikotarpis“ reiškia laikotarpį, per kurį imamasi restruktūrizavimo priemonių** ir jis iš esmės skiriasi nuo laikotarpio, kuriuo įgyvendinama šias priemones papildanti valstybės pagalbos priemonė. Nepaisydama šiuo aspektu jai tenkančios įrodinėjimo pareigos, ieškovė nepateikė jokių įrodymų ar duomenų, kad ankstesnis restruktūrizavimo laikotarpis baigėsi mažiau nei prieš dešimt metų iki pagalbos priemonės, apie kurią pranešta, suteikimo.

Be to, dėl sąvokos „restruktūrizavimo planas“ Bendrasis Teismas pažymėjo, jog tai, kad restruktūrizavimo pagalba yra susieta su restruktūrizavimo planu, nereiškia, kad ši pagalba savaime yra to restruktūrizavimo plano dalis; priešingai, šio plano buvimas yra esminė sąlyga, kad tokia pagalba galėtų būti laikoma suderinama su vidaus rinka. Taigi Bendrasis Teismas taip pat atmetė ieškovės argumentą, jog aplinkybė, kad 1997–2003 m. TAROM suteikta restruktūrizavimo pagalba buvo įgyvendinta iki 2019 m., reiškia, kad su šia pagalba susijęs restruktūrizavimo planas taip pat galiojo iki 2019 m.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Bendrasis Teismas taip pat atmetė ieškovės priekaištus, grindžiamus tuo, kad Komisija padarė teisės klaidą, kai nusprendė nepradėti oficialios tyrimo procedūros, nepaisant abejonių, kurių jai turėjo kilti atliekant preliminarų sanavimo ir restruktūrizavimo pagalbos teikimo „pirmą ir paskutinį kartą“ sąlygos vertinimą.

Antra, Bendrasis Teismas **atmetė** pagrindą, grindžiamą Komisijai tenkančios pareigos motyvuoti pažeidimu, taigi ir **visą ieškinį**.

PASTABA: Apeliacinis skundas tik teisės klausimais dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

PASTABA: Ieškiniu dėl panaikinimo siekiama panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme gali pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005